

**LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO IR MOKSLO
MINISTRAS**

**ĮSAKYMAS
DĖL ŠVIETIMO IR MOKSLO MINISTRO 2003 M. VASARIO 25 D. ĮSAKYMO NR. 258
„DĖL SAVARANKIŠKO MOKYMOSI TVARKOS PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO**

2007 m. rugpjūčio 31 d. Nr. ISAK-1759
Vilnius

P a k e i č i u Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2003 m. vasario 25 d. įsakymą Nr. 258 „Dėl savarankiško mokymosi tvarkos patvirtinimo“ (Žin., 2003, Nr. 33-1397; Žin., 2004, Nr. 52-1760) ir išdėstau jį nauja redakcija:

**„LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO IR MOKSLO
MINISTRAS**

**ĮSAKYMAS
DĖL SAVARANKIŠKO MOKYMOSI TVARKOS
APRAŠO PATVIRTINIMO**

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo (Žin., 1991, Nr. 23-593; 2003, Nr. 63-2853; 2004, Nr. 103-3755) 25 straipsnio 5 dalimi, 27 straipsnio 2 dalimi ir 72 straipsnio 8 dalimi,

t v i r t i n u Savarankiško mokymosi tvarkos aprašą (pridedama).“

Švietimo ir mokslo ministrė

Roma Žakaitienė

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro

2003 m. vasario 25 d. įsakymu Nr. 258

(Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro

2007 m. rugpjūčio 31 d. įsakymo Nr. ISAK – 1759 redakcija)

SAVARANKIŠKO MOKYMOSI TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Savarankiško mokymosi tvarkos aprašas (toliau – Tvarkos aprašas) reglamentuoja asmens savarankiško mokymosi pagal pradinio, pagrindinio ir vidurinio, suaugusiųjų pradinio, suaugusiųjų pagrindinio ir suaugusiųjų vidurinio ugdymo programas, programos dalies (modulio) mokymosi ir programos baigimo pasirinktoje bendrojo lavinimo ar profesinėje mokykloje tvarką.

2. Tvarkos apraše vartojamos sąvokos:

Mokinys – asmuo, kuris mokosi bendrojo lavinimo ar profesinėje mokykloje ir siekia joje rinktis savarankišką mokymąsi.

Mokykloje nesimokantis asmuo – 16 metų ir vyresnis asmuo, nesimokantis bendrojo lavinimo ar profesinėje mokykloje ir siekiantis joje mokytis savarankiškai.

Nuotolinė konsultacija - mokymosi veikla, organizuojama naudojantis virtualiomis mokymosi aplinkomis, elektroniniu paštu ar internetinės telefonijos programomis.

Programos dalis (modulis) – pradinio, pagrindinio, vidurinio, suaugusiųjų pradinio, suaugusiųjų pagrindinio, suaugusiųjų vidurinio ugdymo programų dalis, apimanti vieną ar kelis šių programų dalykus arba atskiro dalyko dalį.

Virtuali mokymosi aplinka – tai kompiuterių tinklais ir kitomis informacinėmis komunikacinėmis technologijomis pagrįsta informacinė ugdymo sistema, kurioje vyksta mokymosi procesas ir mokinių bei mokytojų sąveika, yra galimybės kurti ir naudoti įvairius mokymosi scenarijus ir metodus.

Kitos šiame Tvarkos apraše vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme (Žin., 1991, Nr. 23-593; 2003, 63-2853) ir kituose švietimą reglamentuojančiuose teisės aktuose vartojamas sąvokas.

3. Mokykloje nesimokančio asmens savarankišką mokymąsi gali organizuoti tik jo pasirinktą ugdymo programą vykdanči mokykla (išskyrus jaunimo mokyklą).

4. Asmens, turinčio brandos atestatą ar diplomą ir pageidaujančio pakartotinai mokytis kai kurių bendrojo lavinimo dalykų, savarankiškas mokymas organizuojamas savivaldybės administracijos švietimo padalinio vadovo įsakymu paskirtoje suaugusiųjų pradinio, suaugusiųjų pagrindinio ir suaugusiųjų vidurinio ugdymo programose vykdančioje mokykloje.

II. SAVARANKIŠKO MOKYMOSI PASIRINKIMAS

5. Savarankišką mokymąsi gali rinktis mokinys ir mokykloje nesimokantis asmuo. Mokinys iki 16 metų, besimokantis pagal pradinio, pagrindinio ar vidurinio ugdymo programas ir turintis nepatenkinamą trimestrų, pusmečių ar metinių įvertinimų savarankiško mokymosi pasirinkti negali.

6. Mokykloje nesimokantis asmuo pasirinktos mokyklos direktoriui pateikia šiuos dokumentus:

6.1. prašymą su nuorodomis, kurios klasės ir kokių bendrojo lavinimo dalykų ar jų modulių nori mokytis; kaip dažnai (kas trimestrą, kas pusmetį ar tik baigę visą programą) pageidauja atsiskaityti; ar renkasi mokytojų konsultacijas ir kokio tipo;

6.2. dokumentą, patvirtinantį ugdymosi rezultatus ar įgytą išsilavinimą;

6.3. asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą su nuotrauka.

7. Mokinys pateikia šios Tvarkos 6.1 punkte nurodytą dokumentą.

III. LEIDIMO SAVARANKIŠKAI MOKYTIS ĮFORMINIMAS

8. Mokyklos direktorius, atsižvelgdamas į mokinio ar mokykloje nesimokančio asmens prašymą, priima sprendimą dėl leidimo asmeniui mokytis savarankiškai ir sudaro mokymosi sutartį vieneriems metams. Mokinio sutartis dėl savarankiško mokymosi yra jo mokymosi sutarties priedas.

9. Mokymo sutartyje dėl savarankiško mokymosi aptariama:

9.1. savarankiško mokymosi programos ar jos dalies (modulio) apimtis;

9.2. savarankiškas mokymasis su konsultacijomis arba be konsultacijų;

9.3. konsultacijų skaičius ir tipas;

9.4. atsiskaitymo terminai;

9.5. dalykai, kurių mokytojai konsultuos;

9.6. naudojimosi vadovėliais, biblioteka ir kitomis mokymo priemonėmis sąlygos;

9.7. mokyklos ir asmens įsipareigojimai, jų nevykdymo pasekmės;

9.8. apmokėjimo už mokymąsi tvarka.

10. Abu sutarties egzempliorius pasirašo mokyklos direktorius ir prašymo pateikėjas. Vienas sutarties egzempliorius įteikiamas prašymą pateikusiam asmeniui, kitas segamas į asmens bylą.

10.1. Už vaiką iki 14 metų sutartį pasirašo vienas iš tėvų (globėjų);

10.2. 14-16 metų vaikas sutartį pasirašo tik turėdamas tėvų (rūpintojų) raštišką sutikimą.

11. Sudarius sutartį, mokykloje nesimokantis asmuo įtraukiamas į mokyklos abėcėlinę knygą, formuojama jo asmens byla.

IV. SAVARANKIŠKO MOKYMOSI ORGANIZAVIMAS

12. Mokiniui ir mokykloje nesimokančiam asmeniui (toliau – mokiniui) leidžiama savarankiškai mokytis:

12.1. visų vienos klasės ugdymo plano dalykų programų;

12.2. vieno ar kelių vienos klasės ugdymo plano dalykų programų;

12.3. pagal kelerių mokslo metų vieno dalyko programą;

12.4. pagal kelerių mokslo metų kelių dalykų programas;

12.5. pagal vieno ar kelių dalykų modulių programas.

13. Mokyklos direktorius, remdamasis mokymosi sutartimi, skiria dalykų mokytojus mokiniui konsultuoti.

14. Dalyko mokytojas:

14.1. rengia savarankiško mokymosi programas;

14.2. konsultuoja mokinį, vertina jo pasiekimus.

15. Direktoriaus pavaduotojas ugdymui, suderinęs su dalyko mokytoju/-ais ir mokiniu/ -iais, sudaro konsultacijų ir atsiskaitymo už ugdymo programą ar jos dalį (modulį) tvarkaraštį ir teikia direktoriui tvirtinti.

16. Konsultacijos gali būti stacionarios arba nuotolinės, individualios arba grupinės.

16.1. Nuotolinės konsultacijos gali sudaryti 1/2 visų savarankiškai besimokančio mokinio konsultacijų.

16.2. Neįgaliesiems asmenims pageidaujant, visos jų savarankiško mokymosi konsultacijos gali būti nuotolinės.

17. Mokiniiui, kuris savarankiškai mokosi individualiai, konsultacijoms skiriama 10 - 15 proc., grupėje – 15 – 50 proc. Bendruosiuose ugdymo planuose tos klasės mokomajam dalykui nustatyto minimalaus savaitinio pamokų skaičiaus, atsižvelgiant į mokinio pageidavimus, pasirinktos ugdymo programos, jos dalies (modulio) apimtį, grupės dydį ir mokyklos galimybes. Mokiniiui, kuris mokosi pagal suaugusiųjų pradinio, suaugusiųjų pagrindinio ir suaugusiųjų vidurinio ugdymo programas pageidaujant, gali būti skirtas ir mažesnis konsultacijų skaičius.

18. Mokinys per dieną gali atsiskaityti už vieno dalyko vienerių ar kelerių mokslo metų programas ar jų dalį (modulį).

19. Mokinio, atsiskaitančio už trimestro, pusmečio, vienerių ar kelerių mokslo metų dalyko/-ų programą/-as ar jos/-ų dalį (modulį), mokymosi pasiekimų patikrinimui mokyklos direktoriaus įsakymu sudaroma vertinimo komisija.

20. Komisija:

20.1. formuojama iš trijų mokytojų (šio ir giminiškų dalykų specialistų). Komisijos pirmininku skiriamas komisijos narys, to dalyko specialistas;

20.2. parengia užduotį/-is atsiskaitymui ir ne vėliau kaip prieš 10 dienų iki nustatytos atsiskaitymo dienos teikia direktoriui tvirtinti.

20.3. surašo mokinio mokymosi pasiekimų patikrinimo aktą (2 egz.), pateikdama komisijos narių nuomonės dėl įvertinimo. Išsiskyrus komisijos narių nuomonėms, sprendimą dėl įvertinimo priima komisijos pirmininkas.

21. Mokiniiui, dėl svarbių priežasčių (pateikiamas priežastį paaiškinantis dokumentas) iki nustatyto laiko neatsiskaičiusiam už pasirinktą programą ar jos dalį (modulį) prašant, mokyklos direktorius gali skirti kitą atsiskaitymo laiką.

V. SAVARANKIŠKO MOKYMOSI APSKAITA

22. Mokiniiui teikiamų konsultacijų apskaita, trimestrų, pusmečių, metiniai pažymiai fiksuojami Savarankiško mokymosi, mokymo namuose ir gydymo įstaigose dienyne.

23. Atsižvelgus į savarankišką mokymąsi pasirinkusių mokinių ir kiekvieno iš jų pasirinktą mokomųjų dalykų skaičių, apskaitai vykdyti gali būti skirtas ne vienas dienyne.

24. Mokinio, kuriam prasidėjus mokslo metams yra leidžiama dalyką ar visus dalykus mokytis savarankiškai, mokymosi apskaita klasės dienyne nutraukiama, atitinkamų dalykų mokymo apskaitos puslapiuose lankomumui ir pažymiams žymėti eilutėse daromas įrašas „mokosi savarankiškai“.

25. Savarankiško mokymosi, mokymo namuose ir gydymo įstaigose dienyne pildymas:

25.1. Mokinio, kuris mokosi vieno arba visų vienos klasės ugdymo plano dalykų, dalyko mokymosi apskaitai skiriamas atskiras dienyne lapas. Kairėje lapo pusėje fiksuojamos konsultacijos, jų lankymas, trimestrų, pusmečių ir metiniai įvertinimai, dešinėje – „Pamokos turinyje“ konsultacijos tema, daromi įrašai, kad ta data pažymėtame stulpelyje yra trimestro, pusmečio ar metinis įvertinimas.

25.2. Dalyko mokymosi apskaitai skirtame lape gali būti vykdoma visų tos pačios klasės mokinių šio dalyko mokymosi apskaita.

25.3. Nuotolinių konsultacijų lankomumas apskaitomas pagal prisijungimo prie virtualių mokymosi aplinkų, elektroninio pašto ar internetinės telefonijos programų duomenis.

25.4. Mokinio, be konsultacijų atsiskaitančio už trimestro, pusmečio, vienerių ar kelerių mokslo metų dalyko programą/-as ar jų dalį (modulį), atskiras dienyne lapas skiriamas visų dalykų mokymosi pasiekimų apskaitai. Eilutėje „Dalykas, programa/kursas“ įrašoma „Be

konsultacijų“. Eilutė „Mokytojo vardas, pavardė“ nepildoma. Įvertinimui, perkeltam iš pasiekimų patikrinimo akto, įrašyti skiriama viena eilutė ir vienas stulpelis, jo viršuje nurodoma akto surašymo data. Kitame lape pakartojama akto surašymo data, o dalies „Pamokos turinys“ eilutėje nurodomas mokomasis dalykas, už kurios klasės ar klasių programą/-as ar jų dalį (modulį) atsiskaitė, ir nuoroda, kad tai yra trimestro, pusmečio ar metinis įvertinimas. Dalyje „Mokytojo parašas“ pasirašo vertinimo komisijos pirmininkas.

VI. MOKYMOŠI PROGRAMOS BAIGIMO ĮFORMINIMAS

26. Mokinys, kuris savarankiškai mokėsi visų vienos klasės ugdymo plano dalykų, į aukštesnę klasę keliamas Švietimo ir mokslo ministro nustatyta tvarka.

27. Mokyklos direktorius:

27.1. mokiniui, atsiskaičiusiam už trimestro, pusmečio, vienerių ar kelerių mokslo metų dalyko/-ų programą/-as, išduoda vieną dalyko/-ų mokymosi pasiekimų patikrinimo akto egzempliorių;

27.2. mokiniui, kuris mokėsi visų vienos klasės ugdymo plano dalykų, baigė tam tikrą ugdymo programą, jos dalį (modulį), asmeniui, turinčiam brandos atestatą, pasibaigus mokslo metams išduoda Švietimo ir mokslo ministro tvarka nustatytos formos dokumentą.

VII. APMOKĖJIMAS

28. Savarankišką mokymąsi organizuojančiai mokyklai skiriama tikslinės dotacijos mokinio krepšeliui formuoti dalis, atitinkanti tos klasės ugdymo programos ir konsultacijų skaičiaus santykį (proporciją).

29. Už savarankišką mokymąsi moka asmenys:

29.1. įgiję vidurinį išsilavinimą (turi brandos atestatą, diplomą) ir siekiantys pakartotinai mokytis kai kurių bendrojo lavinimo dalykų;

29.2. nebaigę vidurinio ugdymo programos (turintys nepatenkinamų metinių pažymių) ir siekiantys likviduoti dalykų įsiskolinimus.

30. Mokestis už vienerius savarankiško mokymosi metus yra 1 minimalaus gyvenimo lygio (MGL) dydžio, nepriklausomai nuo konsultacijų skaičiaus ar programos apimties.

31. Mokyklos gautos įmokos už savarankišką mokymąsi laikomos jos pajamomis ir naudojamos kaip specialiųjų programų lėšos teisės aktų nustatyta tvarka.

32. Mokytojui, dirbančiam su savarankiškai besimokančiais mokiniais, mokama už faktiškai dirbtas valandas, kurių skaičius nustatytas mokymosi sutartyje ir fiksuotas Savarankiško mokymosi, mokymo namuose ir gydymo įstaigose dienyne.